

Laudatio De la Court-Prijs 2015

door Jelle Koopmans, voorzitter jury

Dames en heren,

Aan mij is de eer om, namens de jury van de De la Court-Prijs, U en de laureaat, de heer Marcel Spierts in het bijzonder, te vertellen op welke gronden de De la Court-prijs 2015 aan hem is toegekend.

Met de toekenning van de De la Court-Prijs spreekt de KNAW haar waardering uit voor personen die in hun vrije tijd en met eigen middelen wetenschappelijk onderzoek hebben verricht op het gebied van de alfa- en gammawetenschappen en hiermede een bijzondere prestatie hebben geleverd. Deze tweejaarlijkse prijs is vernoemd naar de gebroeders De la Court, twee invloedrijke 17^e eeuwse ondernemers die belangrijke werken hebben geschreven op het terrein van de politieke filosofie en de economische staatskunde. De prijs is belangrijk, en onderstreept dat wetenschap niet slechts een kwestie is van de institutionele, en somtijds zelfs industriële, productie van kennis aan universiteiten en onderzoeksinstituten. Het is eigen aan de mens, meende Pascal, zijn wereld te willen begrijpen en verklaren, en daarin ligt zelfs volgens hem zijn enige waardigheid en zijn enige verdienste: “sa seule dignité et son seul mérite”; vanuit die geest en in die zin reiken wij heden de De la Court-prijs uit.

Aangezien de prijs bestemd is voor een werk op het brede terrein van de alfa- en gammawetenschappen was de samenstelling van de jury zoals gebruikelijk zeer gevarieerd. De vijfkoppige jury die de taak kreeg om de ingezonden nominaties te beoordelen, bestond uit de heer Wijnand Mijnhardt, hoogleraar Geschiedenis, de heer Frank van Tubergen, hoogleraar Sociologie, de heer Rens Vliegthart, hoogleraar Communicatiewetenschap, mevrouw Pauline Westerman, hoogleraar Rechtsfilosofie en mijzelf Jelle Koopmans, Universitair hoofddocent Romaanse taal- en letterkunde.

De jury heeft zich gebogen over de ingezonden nominaties die soms lastig met elkaar te vergelijken waren omdat zij erg uiteenliepen voor wat betreft het vakgebied, het soort onderzoek, en ook in de mate van ‘onbezoldigdheid’. Desalniettemin was het voor de jury een genoegen om te mogen zien dat er veel *amateurs* onder ons zijn – in de enige juiste betekenis van *amateurs*: namelijk “liefhebbers”, die puur uit liefde voor de wetenschap in hun eigen tijd onderzoek verrichtten - en dat hier fraaie werken uit voort zijn gekomen. Het werk, in dit geval het proefschrift, van Marcel Spierts steeg boven alle nominaties uit en werd door de jury als winnaar van de De la Court-Prijs 2015 verkozen.

Marcel Spierts promoveerde in 2014 bij professor Jan Willem Duyvendak en professor Danny Wildemeersch. In zijn proefschrift *De stille krachten van de verzorgingsstaat* schetst Marcel Spierts een rijk historisch en empirisch beeld van het professionaliseringsproces van de sociaal-culturele beroepen, zoals jongerenwerkers, opbouwwerkers, en vormingswerkers sinds de Tweede Wereldoorlog. Het onderzoek van Spierts beschrijft wat deze beroepen zo bijzonder maakt, wat de

geschiedenis ons er over vertelt en wat deze beroepen ons in de toekomst gaan brengen. Hij laat zien hoe de politieke en culturele elite deze kersverse professionals opzadelde met torenhoge verwachtingen ten aanzien van modernisering en individuele ontplooiing, hoe in de jaren zestig en zeventig het werk radicaliseerde en in de decennia daarna de ontzuivering en bezuiniging volgden. Tenslotte laat hij ook zien dat sociaal-culturele professionals een onmisbare rol spelen bij het verleiden van burgers om hun bijdrage te leveren aan de participatiesamenleving. Het zorgvuldig en geduldig beschrijven van de ontwikkeling van deze sociaal-culturele beroepen heeft geleid tot een fraai levenswerk.

De jury heeft Marcel Spierts als winnaar geselecteerd vanwege het vernieuwende en hoogstaande onderzoek dat hij heeft verricht naar een zeer maatschappelijk relevant en fascinerend onderwerp, waarmee hij op overtuigende wijze laat zien waarin de maatschappelijke bijdrage van de sociaal-culturele beroepen schuilt. De recente opkomst van de participatiesamenleving plaatst sociaal-culturele professionals in het hart van de maatschappelijke ontwikkelingen. De jury is vol lof over het lef dat Marcel Spierts heeft getoond door een dergelijk onderzoek op te pakken, waar vrijwel geen financiering voor te vinden is. Desondanks heeft Marcel Spierts het onderzoek op eigen kracht uitstekend weten uit te voeren. Het werk van Spierts is origineel, is mooi ingebed in de professionaliseringsthematiek en is goed gestructureerd, zowel qua thematiek als de wijze van behandeling. Er is zeer gedegen literatuuronderzoek verricht. Zijn publicatie levert een belangrijke bijdrage aan de theoretische vernieuwing van de sociologie van de beroepen. Zijn ontleding van professionalisering in professionaliteit, vakmanschap en ambachtelijkheid is ook nog eens zeer bruikbaar voor de analyse van andere beroepen en terreinen. De betekenis van zijn onderzoek reikt veel verder dan het specifieke onderwerp, en zou het – ook gezien de specificiteit van het maatschappelijk werk in Nederland – volledig verdienen om ook internationaal onder de aandacht gebracht te worden.

Namens de jury feliciteer ik Marcel Spierts van harte met het winnen van de De la Court Prijs 2015. Ik wil hem uitnodigen om naar voren te komen voor het in ontvangst nemen van de De la Court Medaille die hij uit handen zal krijgen van mevrouw Dykstra.

Dames en heren, uw applaus voor .. Marcel Spierts!